

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТОПІАРНЕ МИСТЕЦТВО»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>206 «Садово-паркове господарство»</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 6-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Лісового та садово-паркового господарства</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>Доктор філософії з екології, старший викладач Разанова Алла Михайлівна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p><u>razanovaalla68@gmail.com</u></p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Топіарне мистецтво є вибірковою компонентою ОПП «Садово-паркове господарство».

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття. Підсумковий контроль – залік.

Призначення навчальної дисципліни.

Освітня компонента Топіарне мистецтво спрямована на формування у здобувачів знань та навичок щодо створення декоративних форм із рослинності, їх догляду, планування композицій та практичного застосування елементів зеленого дизайну в озелененні об'єктів різного призначення.

Освітня компонента Топіарне мистецтво формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця зі спеціальності «Садово-паркове господарство».

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – набуття здобувачами фундаментальних знань про технології формування декоративних зелених конструкцій, догляд за топіарними рослинами, їх розмноженням і стійким утриманням у заданій формі, естетичні та біологічні особливості декоративної обрізки. Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні

практики, при подальшому навчанні на магістерському рівні освіти та фаховій діяльності.

Завдання вивчення дисципліни

Ознайомити майбутнього фахівця з основами топіарного мистецтва на різних об'єктах садово-паркового мистецтва, застосування різних способів створення елементів топіарного мистецтва залежно від функціонального призначення об'єктів. Оволодіння новими знаннями в галузі топіарного мистецтва сприятиме формуванню естетичного сприйняття природного середовища й художнього смаку при створенні живих зелених форм; навичок творчого підходу до оформлення територій за допомогою декоративно сформованих рослин; умінь підбирати асортимент рослин, придатних до формування, з урахуванням їх біологічних і кліматичних особливостей; знань щодо сучасних технік та інструментів для обрізки, формування та догляду за топіарними формами; проектувати та реалізовувати авторські композиції в садово-парковому, урбаністичному, приватному та інтер'єрному озелененні; усвідомлення значення топіарного мистецтва як поєднання природи, культури та просторової гармонії.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові компетентності (ФК):

ФК 3. Здатність проектувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК 7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК 9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

ФК 11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

ПРН 9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність, робота з інформаційними джерелами, лідерські навички, які реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1.	Історія топіарного мистецтва.	2	2	10
2.	Техніки формування топіарів. Інструменти та пристосування.	2	2	8
3.	Підбір рослин для формування топіарних фігур.	2	2	8
4.	Нівакі та його стилі.	2	2	8
5.	Дерева на шпалерах. Арбоскульптура.	2	2	8
6.	Живоплоти та бордюри.	2	2	8
7.	Берсо, боскети, зелені кімнати.	2	2	7

8.	Лабіринти та їх формування.	2	2	7
9.	Догляд за хвойними та листяними топіарами.	2	2	7
10.	Обрізка та обрізування топіарних рослин.	2	2	7
11.	Використання садових варів при догляді за топіарними рослинами.	2	2	7
12.	Використання рослинних форм у композиційних прийомах формування житлового середовища.	2	2	7
13.	Сучасні тенденції в топіарному мистецтві.	2	0	8
Разом:		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	13	щотижнево	Усне та письмове

				опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	60	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	13	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	14	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Гончаренко Я.В., Олексійченко Н.О., Подольхова М.О. До питання формування уніфікованої класифікації топіарних форм рослин. *Теорія та практика дизайну*. 2023. Вип. 28. С. 229-236.
2. Дудін Р.Б., Роговський С.В. Крупа Н.М. Консервація, реставрація, реконструкція садів і парків. Навчальний посібник Львів: Новий Світ, 2021. 255 с.
3. Ліпянін В. А. Інженерна підготовка і благоустрій міських територій : навч. посіб. / В. А. Ліпянін, І. В. Стародуб. Рівне, 2015. 293 с.
4. Проектування міських територій: підручник: [у 2 ч.] / [за ред. І.Е. Линник, О. В. Завального]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. Ч. 2. 544 с.
5. Прокопчук В.М., Циганський В.І., Монарх В.В., Матусяк М.В. Довідник сучасного ландшафтного дизайнера. Вінниця: ВНАУ. 2016. 179 с.
6. Шляхта Я.М. Топіарне мистецтво та живоплоти: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 120 с.

Додаткова

1. Дзиба А.А., Романенко А.О. Порівняльний аналіз елементів топіарного мистецтва у містах Бахмач, Ніжин і Батурин Чернігівської області. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2014. Вип. 198(2). С. 238-244.
2. Косик О.І., Гуцаленко У.Ю. Топіарні сади в сучасній ландшафтній

- архітектурі. *Теорія та практика дизайну*. 2021. Вип. 24. С. 142-147.
3. Краснова Н.М. Топіарне мистецтво на уроках художньої культури. *Мистецтво та освіта*. 2018. № 1. С. 52-58.
 4. Монарх В.В. Аналіз стану топіарних фігур на території паркової зони Вінницького національного аграрного університету. *Сільське господарство та лісівництво*. 2021. № 23. С. 156-164.
 5. Олексійченко Н.О., Подольхова М.О., Гончаренко Я.В. Сучасний стан елементів топіарного мистецтва у ландшафтах сільської місцевості Пожезько-Славонської Жупанії (Хорватія). *Науковий вісник НЛТУ України*. 2022. Т. 32, № 6. С. 7-12.
 6. Планування і забудова територій : ДБН Б.2.2–12:2019. – Чинний від 2019-09-01. Київ: Мінрегіон України, 2019. 208 с. (Державні будівельні норми України).
 7. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України [Електрон. ресурс]: Наказ Міністерства будівництва, архітектура та господарства України № 105 від 10.04.2006. Електрон. текст. дані. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06#>.
 8. Солоненко В.І., Ватаманюк О.В. Класифікація топіарних форм в садово-парковому будівництві. *Сільське господарство та лісівництво*. 2016. № 3. С. 200-208.
 9. Hendy Jenny. A Gardener's Guide to Topiary: The Art Of Clipping, Training And Shaping Plants. Anness Publishing, 2018. 160 p.
 10. Orlandi K.N., Phillips S.R., Sailer Z.R., Harman JL, Harms M.J. Topiary: Pruning the manual labor from ancestral sequence reconstruction. *Protein Science*. 2023;32 (2): e4551. <https://doi.org/10.1002/pro.4551>.
 11. Rashidova, F.U. The Technology Of Creating Topiary Compositions With The Participation Of Ornamental Shrubs - Frame Topiary In The “Green Art” Style. *The American Journal of Agriculture and Biomedical Engineering*. 2021. Volume 03. Issue 05-08. Pages: 39-44. Doi: <https://doi.org/10.37547/tajabe/>

Інформаційні ресурси

1. Ваш садівник. Веб-сайт: <https://www.gardenmen.com.ua/2024/08/15/statya-topiarne-mistectvo/>
2. Arboriculture Canada. Веб-сайт: www.arborcanada.com
3. International Dendrology Society (IDS): Офіційний веб-сайт міжнародного товариства дендрологів, який надає інформацію про дерева та чагарники, новини, заходи та ресурси для дендрологів. Веб-сайт: www.dendrology.org
4. The Dave's Garden PlantFiles. Веб-сайт: davesgarden.com/guides/pf

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10 % за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30 % підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Атестація 1			
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5	6
3	Виконання контрольної роботи/тестування	5	10
4	Атестація	10	-
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5	13
Всього за атестацію 1		30	35
Атестація 2			
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5	6
7	Участь у роботі на практичних заняттях	5	6
8	Виконання контрольної роботи/тестування	5	10
9	Атестація	10	-
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5	13
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10	
Всього за атестацію 2		30	35
Підсумкове тестування		30	30
Разом		100	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації). Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи

мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін. Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни